

Projekt

FOSTER

Jak radzić sobie w życiu codziennym,
mądrze wykorzystując cyfrowe technologie?

Zestaw narzędzi edukacyjnych
dla wychowanków domów dziecka i ich wychowawców

Cykl szkoleń dla młodzieży

Zarządzanie finansami

Szkolenie 2/3:

Jak rozpocząć planowanie budżetu domowego?

Scenariusz dla edukatorów

Spis treści

1. INFORMACJE DLA EDUKATORA	4
CHARAKTERYSTYKA SZKOLENIA	4
INFORMACJE ORGANIZACYJNE	4
2. PRZED SZKOLENIEM	5
JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO WERSJI B-LEARNINGOWEJ TEGO SZKOLENIA?	5
JAK SIĘ PRZYGOTOWAĆ DO TEGO SZKOLENIA W WERSJI ONLINE?	5
JAK SIĘ PRZYGOTOWAĆ DO TEGO SZKOLENIA W WERSJI STACJONARNEJ?	5
3. W TRAKCIE SZKOLENIA	6
AKTYWNOŚĆ 1: DOŚWIADCZANIE	6
AKTYWNOŚĆ 2: REFLEKSJA	7
AKTYWNOŚĆ 3: TEORIA	8
AKTYWNOŚĆ 4: TESTOWANIE	10
4. PO SZKOLENIU	11
5. NIEZBĘDNIK PROWADZĄCEGO	11
LINKI	11

1. Informacje dla edukatora

Charakterystyka szkolenia	
Cele	<p>Uczestnicy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ zwiększą swoją wiedzę na temat budżetu domowego, ⇒ dowiedzą się, czym jest „poduszka finansowa” i „pętla pożyczkowa”, ⇒ przetestują umiejętność priorytetyzowania wydatków w budżecie domowym.
Efekty	<p>Po tym szkoleniu uczestnicy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ wiedzą, jakie wydatki należy uwzględniać w domowym budżecie, ⇒ rozumieją, jak należy racjonalnie zarządzać finansami, ⇒ umieją ocenić, które wydatki są pilne, a które opcjonalne, ⇒ wiedzą, z jakich narzędzi mogą korzystać przy planowaniu budżetu.

Informacje organizacyjne	
Czas trwania	45 minut
Formuła	Rekomendujemy realizację szkolenia w formule blended learning (b-learning). Można je także zrealizować w wersji online (e-learningowej), a przy dodatkowym wkładzie edukatora — całkowicie stacjonarnej.
Metody pracy	<ul style="list-style-type: none"> • cykl Kolba • praca zespołowa • dyskusja

2. Przed szkoleniem

Jak przygotować się do wersji b-learningowej tego szkolenia?

- ⇒ Kliknij w link podany w sekcji Linki i utwórz kopię szablonu tablicy na swoim koncie, podążając za instrukcją na ekranie.
- ⇒ Upewnij się, że w Twoim nowym pliku wszystko działa poprawnie. Pamiętaj, że Twój plik będzie miał już inny link niż ten podany w scenariuszu, ponieważ będzie należał do Ciebie i będzie umieszczony na Twoim, a nie na naszym koncie. Dlatego dla uczniów musisz wygenerować nowy link.
- ⇒ Jeśli chcesz pracować na wirtualnej tablicy: Poproś uczniów, aby utworzyli konta w Canvie i prześlij im mailem link do Twojej tablicy.
- ⇒ Jeśli nie chcesz pracować na wirtualnej tablicy: Przygotuj duże arkusze papieru i karteczki samoprzylepne, aby uczniowie mogli na nich swobodnie pisać, oraz markery.
- ⇒ Uwagi dot. niezbędnego wyposażenia sali:
 - dla uczniów: 1 urządzenie na osobę umożliwiające pracę online (smartfon/ tablet/ laptop/ komputer stacjonarny)

Jak się przygotować do tego szkolenia w wersji online?

Wszystkie wskazówki zostały zawarte w „Instrukcji dla edukatorów”.

Jak się przygotować do tego szkolenia w wersji stacjonarnej?

- ⇒ Przygotuj duże arkusze papieru i karteczki samoprzylepne aby uczniowie mogli na nich swobodnie pisać, oraz markery.
- ⇒ Aktywność nr 3 bazuje na przypisywaniu fiszek do odpowiedniego miejsca w tabeli. W przypadku szkolenia stacjonarnego bez użycia tablicy w Canvie, należy wcześniej przygotować karteczki samoprzylepne z wypisanymi przykładami z szablonu. Na kartce A3 rozpisz również tabelę – tak, aby uczestnicy mogli przyklejać fiszki do odpowiedniego miejsca.

3. W trakcie szkolenia

Aktywność 1: doświadczanie	
Cel	<ul style="list-style-type: none"> • Zebranie indywidualnych skojarzeń uczniów związanych z pojęciem „budżet”. • Burza mózgów. • Praca wspólna. • Konceptualizacja pomysłów.
Instrukcja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekaż uczniom link do tablicy, jeśli nie zrobiłeś/-aś tego wcześniej. 2. Zapoznaj uczniów z tablicą online: polem „start”, polem tytułowym i pierwszym zadaniem. Polecenie do zadania brzmi: Czym jest „budżet” i z czym się Wam kojarzy? Stwórzcie wspólnie mapę myśli związanych z tym słowem. 3. Zachęć uczniów do wypowiedzi na forum, a następnie zapisywania skojarzeń na fiszkach na tablicy. 4. Podsumuj ćwiczenie, czytając na głos mapę myśli. Podkreśl, że w przypadku tej lekcji skupicie się na budżecie domowym.
Komentarz	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa może pójść w różnych kierunkach w zależności od indywidualnych skojarzeń każdego z uczestników. • Przykładowe skojarzenia: budżet domowy, wydatki, budżet obywatelski, pieniądze, rachunki, opłaty, zakupy, planowanie, itp. Uczniowie mogą zapisywać pojedyncze słowa lub całe zdania.
Czas trwania	3 minuty na wprowadzenie + 7 minut na wykonanie zadania
Materiały	załącznik 5.1

Aktywność 2: refleksja	
Cel	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadomienie uczestnikom czynników, jakie wpływają na domowy budżet oraz możliwych zobowiązań. • Wzmacnianie myślenia krytycznego. • Burza mózgów. • Praca wspólna
Instrukcja	<ul style="list-style-type: none"> • Poproś uczniów o przeniesienie się na tablicy do pola oznaczonego numerem 2. • Zapoznaj ich po krótkce z widoczną tabelą. Zastanówcie się wspólnie, co wpływa na domowy budżet i jego stan. Możesz zadać pytania pomocnicze, opierając się o skojarzenia z pierwszego ćwiczenia: <ul style="list-style-type: none"> ○ Jakie mogą być elementy budżetu domowego? ○ Co może wpływać negatywnie lub pozytywnie na budżet? ○ Które wydatki są opcjonalne, a które pilne i niezbędne? • Zachęć uczestników do dzielenia się pomysłami na forum. • Zapisuj w tabeli propozycje uczniów. • Zadbaj o wypracowanie minimum 8 czynników, które wpływają na budżet.
Komentarz	<ul style="list-style-type: none"> • Istotne jest uświadomienie uczestnikom, że wydatki mogą mieć różny charakter. Niektóre są niezbędne do codziennego funkcjonowania i nie można ich pominąć, ponieważ wiąże się to z poważnymi konsekwencjami (np. rachunki za prąd i wodę, rata kredytu, spłata pożyczki). • Wydatki opcjonalne nie są konieczne do codziennego funkcjonowania, jednak również warto je uwzględnić w zależności od stanu finansów na dany miesiąc. Przykładem mogą być subskrypcje, wyjście do kina, zakupy odzieżowe/kosmetyczne, itp.
Czas trwania	3 minuty na wprowadzenie + 7 minut na wykonanie zadania
Materiały	załącznik 5.1

Aktywność 3: teoria	
Cel	<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębienie wiedzy na temat planowania domowego budżetu i nadawania priorytetom wydatkom. • Zapoznanie uczestników z pojęciami: „poduszka finansowa” i „pętla pożyczkowa”. • Burza mózgów. • Praca wspólna. • Konceptualizacja pomysłów.
Instrukcja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wiedząc, jakie zobowiązania finansowe można mieć w codziennym życiu, skupcie się teraz na zarządzaniu domowym budżetem. 2. Rozpocznij dyskusję i zachęć uczniów do dzielenia się przemyśleniami na forum, posiłkując się poniższymi pytaniami: <ul style="list-style-type: none"> ○ Czy planowanie budżetu jest konieczne? Jeżeli tak, to dlaczego? ○ W jaki sposób możecie planować swoje miesięczne wydatki? ○ Jakie wydatki warto uwzględnić przy planowaniu budżetu? ○ W jaki sposób budżet domowy może się zmieniać na przestrzeni miesiący? ○ Potrzebujecie pilnie pieniędzy na wydatek, który nie został uwzględniony w budżecie. Po jakie rozwiązania możecie sięgnąć? ○ Z czym kojarzy się Wam pojęcie „poduszki finansowej”? 3. Podsumuj dyskusję, posiłkując się informacjami zawartymi w sekcji „Komentarz”. 4. Następnie poinstruuj uczniów, że na tablicy przenosicie się do zadania oznaczonego numerem 3. Polecenie brzmi: Na fiskach widzicie przykładowe wydatki. Przypiszcie je do odpowiedniego miejsca w tabeli, nadając im priorytet.

	<p>5. Upewnij się, że każdy uczestnik rozumie zadanie i zachęć do dzielenia się pomysłami na forum. Następnie przypisz fiszki zgodnie ze zgłaszanymi propozycjami.</p>
Komentarz	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa może pójść w różnych kierunkach w zależności od indywidualnych każdego z uczestników. • W zależności od wysokości stanu finansów na dany miesiąc, warto pomyśleć o tworzeniu tzw. „poduszki finansowej”. To oszczędności stanowiące zabezpieczenie na wypadek nieprzewidzianych wydarzeń losowych. Nie są to pieniądze odkładane, np. na wakacje czy zakup wymarzonego telefonu. Można je naruszyć tylko w wyjątkowych przypadkach ustalanych indywidualnie. Poduszka chroni domowy budżet i zabezpiecza przed koniecznością zaciągania długów (np. pożyczek, kredytów). • W braniu pożyczek/zadłużaniu się u znajomych nie ma nic złego, jeżeli jest taka konieczność (może zdarzyć się to każdemu). Ważne jest jednak, aby nie wpaść w tzw. „pętlę pożyczkową” i nie zadłużać się, by spłacić poprzednie zadłużenie. Biorąc pożyczki zawsze musimy mieć pewność, że będziemy w stanie spłacić szybko to zobowiązanie. • Strona warta polecenia: „Pytania i odpowiedzi” UOKiK: finanse.uokik.gov.pl/faq/.
Czas trwania	<p>3 minuty wprowadzenia + 10 minut na dyskusję + 7 minut na wykonanie zadania</p>
Materiały	<ul style="list-style-type: none"> • załącznik 5.1

Aktywność 4: testowanie	
Cel	<ul style="list-style-type: none"> Zapoznanie uczestników z możliwymi sposobami planowania domowych budżetów.
Instrukcja	<ol style="list-style-type: none"> Na koniec poproś uczestników, aby zastanowili się, jakich narzędzi można użyć do planowania domowego budżetu. Przedstaw im przykładowe rozwiązania, które mają na wyciągnięcie ręki: np. kartka papieru/zeszyt, notes w telefonie czy aplikacje mobilne. Podsumuj szkolenie
Komentarz	<ul style="list-style-type: none"> Uczestnicy mogli nie mieć jeszcze możliwości zarządzania lub planowania własnego budżetu. Warto zachęcić ich do zastanowienia się, które rozwiązanie chcieliby wypróbować w przyszłości. Przykładowe aplikacje mobilne do planowania budżetu: <ul style="list-style-type: none"> Money Lover: Menedżer wydatków (bezpłatna) Finanse – wydatki i budżet (bezpłatna) Mój budżet (płatna)
Czas trwania	5 minut
Materiały	brak

4. Po szkoleniu

Aby uczestnicy mogli utrwalić nowo przyswojoną wiedzę, możesz im zarekomendować przygotowany przez nas pakiet tematyczny, a w szczególności:

- grafikę do pobrania na telefon pt. „Zanim zdecydujesz się wziąć jakąkolwiek pożyczkę lub kredyt...”
- wideo pt. „Czym jest RRSO?”

5. Niezbędnik prowadzącego

Linki

Link do szablonu tablicy interaktywnej

[skrócony link]

bit.ly/SzablonFosterFinanse_2

[pełny link]

canva.com/design/DAFTUZ8ketk/rmmGJzXI4x3C61rzYt6W2Q/view?utm_content=DAFTUZ8ketk&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=publishsharelink&mode=preview

Ten scenariusz powstał w ramach:

Projektu nr EOG/21/K4/W/0051

FOSTER

**Jak radzić sobie w życiu codziennym,
mądrze wykorzystując cyfrowe technologie?**

Zestaw narzędzi edukacyjnych
dla wychowanków domów dziecka i ich wychowawców

finansowanego
w ramach:

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

partnerzy projektu:

**CTS Customized
Training Solutions**
Polska
www.cts.com.pl

CASE – Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych
CASE – Center for Social and Economic Research

**CASE – Center for Social
and Economic Research**
Polska
case-research.eu

Kara Connect
Islandia
www.karaconnect.com/is